

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Gislöv 81:1, DP 270 i Trelleborgs kommun

Inledning

För att ta reda på om en detaljplan ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om den beskrivna detaljplanen nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts. Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risiker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Ställningstagandet motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostadsbebyggelse och gator, samt skapa förutsättningar för ett bevarande och en utveckling av befintliga naturvärden.

Sammanvägd bedömning

Planförslaget bedöms påverka naturvärden och kulturvärden. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar för att minska den negativa påverkan på biologisk mångfald och värna natur som i dagsläget saknar skyddsstatus. Planförslaget bedöms inte medföra en negativ påverkan på kulturvärden. Planområdet bedöms inte utgöra en viktig del för de värden för naturvärden, friluftslivet eller kulturmiljön som gör delområdet inom riksintresse för högexploaterad kust unikt. Planförslaget bedöms inte medföra en påtaglig skada på riksintresset för den högexploaterade kusten.

Den sammantagna bedömningen är att planförslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hantering

Om bedömningen är att genomförandet av en detaljplan *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med [6 kap. 6 § 2 MB](#). Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningssamråd) i enlighet med [6 kap. 9 § MB](#).

Samråd har genomförts med Länsstyrelsen i samband med samråd för detaljplanen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att genomförandet inte bedöms innebära en betydande miljöpåverkan.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
Kommentar	<i>[Observera att det ska finnas en aktuell och tillräcklig miljökonsekvensbeskrivning för verksamheten eller åtgärden. Tillräcklig bör bland annat innebära att mkb:n i det andra ärendet behandlar samma område som detaljplanen avser att omfatta.]</i>		
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
Kommentar	<i>[I förarbeten till lagstiftningen för miljöbedömning (prop. 2016/17:200 s.187) står det att undantaget inte är tillämpligt för en detaljplan som innebär att viss del av planområdet får tas i anspråk för totalförsvaret. Skälet till detta är att planen inte har som enda syfte att tjäna totalförsvaret.]</i>		
2 § miljö- bedömnings- förordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML ([SFS 2013:558](#); [BeBR](#); [Förteckning](#); [Vägledning](#))
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML ([BeBR](#); [Vägledning](#))
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML ([Fornsök](#); [Vägledning](#); [Lista med lämningstyper](#))
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB ([SFS 1987:938](#); [Skyddad natur](#))
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information](#); [Riktlinjer naturvårdsverket](#); [Skyddad natur](#))
- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning av platsen

Den traditionella bebyggelsen samlad kring byplatsen, det före detta järnvägsområdet i sydost och villabebyggelsen i byns östra del kan betraktas som tre separata områden inom Gislövs by, med olika karaktär som präglas av att de vuxit fram under olika tider i historien. Arkitekturen i byn har få gemensamma drag, då husen ofta har tidstypiska drag. Gemensamt är att byggnader ofta är uppförda i en våning med sadeltak, och orienterade utmed vägen med entréerna vända mot vägen.

Planområdet ligger i den sydöstra delen av Gislöv.

Planens påverkan

Planförslaget påverkar inte på ett negativt vis upplevelsen av det öppna odlingslandskapet, de långa siktlinjerna eller viktiga blickfång. Planområdet är som mest exponerat mot sin omgivning betraktat

söderifrån (se bilder på sidan 21), vilket innebär att det är där som området har störst påverkan på landskapsbilden. I förhållande till befintlig bebyggelse inom planområdet, som utifrån planförslaget förutsätts rivas, sträcker sig de nya byggrätterna betydligt kortare ut i det som upplevs som en del av det öppna landskapet. Den nya bebyggelsen har även lägre höjder än den befintliga. Bebyggelsen lokaliseras på ett samlat vis intill befintlig bebyggelse, vilket gör de nya byggnaderna mindre framträdande och kan bidra till att öka läsbarheten av byns gränser mot omgivande landskap. Planförslaget bedöms på så vis inte heller bidra till att gränserna mellan Gislöv och Gislövs läge suddas ut och påverka läsbarheten av orternas historiska koppling. Planområdet ligger strax söder om den geografiska avgränsningen för riksintresse kulturmiljövård, som utgör en värdekärna inom riksintresseområdet för den högexploaterade kusten. Kommunens bedömning är att den föreslagna exploateringen inte leder till en påtaglig skada på kulturmiljövärdena och upplevelsen av Gislövs kyrkby, vilket Länsstyrelsen delar i sitt samrådsyttrande

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kommentar	<i>Planförslaget bedöms inte medföra en negativ påverkan på kulturvärden.</i>	

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\]](#) för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ [Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur (4 § [Artskyddsförordningen](#) [Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB ([SFS 1987:938](#); [Skyddad natur](#))
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB ([Förteckning över områden](#); [Skyddad natur](#))
- Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i [Skyddad natur](#))
- Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i [SFS 1998:1252 bilaga 1](#))
- Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB ([Skyddad natur](#))
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information](#); [Riktlinjer naturvårdsverket](#); [Skyddad natur](#))
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB ([Information](#); ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))
- Biosfärsområden ([Information](#); [Skyddad natur](#))

- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen ([Information](#); RAMSAR-områden i [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt OSPAR ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt HELCOM ([Information](#); BSPA-områden i [Skyddad natur](#))

Under sent 1980-tal stängde sågverket ned samtidigt som godstågstrafiken mellan mellan Trelleborg och Klagstorp avslutades. Marken har sedan dess till stora delar legat oanvänd varpå att ängsmark, buskage och mindre trädsamlingar har etablerat sig inom området.

En naturområdesinventering utfördes under våren/sommaren 2020 av Ekologigruppen. Vid inventeringen bedömdes de centrala delarna av fastigheten hålla tillräckliga kvaliteter för att uppnå naturvärdesklass 2 – högt naturvärde. Miljön utgörs av en artrik, lågvuxen gräsmark med ett visst uppslag av bland annat björk och sälg. Området hyser en stor blomrikedom med arter som prästkrage, harmynta, getväppling, jungfrulin, vildlin, rödklint, vädtklint och vårtörel (som är spridd längs banvallar i regionen). Bland insekterna noterades vid fältinventeringen livskraftiga populationer av mindre blåvinge (NT), matt blombagge (NT) och mindre taggmätare. Ett utsök från Artportalen visar att området efter inventeringen besökts och inventerats på ytterligare insekter. Några av de tillkommande naturvårdsarterna är alvarsandbi (NT), släntsmalbi (NT), guldsmalbi (NT). I området ligger också en del jordvallar med blottor som uppskattas av grävande insekter. Vid inventeringen noterades även stare.

Planens påverkan

Planförslaget tar den västra delen av fastigheten i anspråk för bebyggelse och den östra delen (naturmark) kommer att genomgå markmodulering, delvis på grund av ett stort behov av en mer effektiv skyfallshantering än vad som är möjligt med nuvarande nivåer. Bebyggelsen i den västra delen kommer att täcka cirka halva naturvärdesobjektet med naturvärdesklass 2 och även delar med naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde. Just detta område är det som hyser den största mångfalden bland solitärbin.

Planförslaget innebär att cirka hälften av Gislöv 81:1 planläggs som naturområde. Området bedöms inte vara ett viktigt besöksmål för allmänheten, men föreslås ändå få kommunalt huvudmannaskap med hänsyn till naturvärdena. Planläggningen innebär att området får ett visst skydd som naturmark och att kommunen får rådgighet över marken. Strukturen inom planområdet är anpassad för att området inte ska fragmenteras i mindre delområden. På så vis skapas ett stort, sammanhängande naturområde som bedöms vara gynnsamt för de naturvärden som finns inom området.

Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att minimera detaljplanens konsekvenser för biologisk mångfald på fastigheten under förutsättning att naturmarken utformas på rätt sätt. Det som är avgörande är att miljöer med blomrik, öppen torräng eller gräsmark samt blottor med jord och sand finns kvar och får en långsiktig skötselplan för att förhindra igenväxning. För att säkerställa liknande förutsättningar med avseende på kärlväxtfloran även efter markmoduleringen i den östra delen (som ska utgöra naturmark) kan det översta lagret på jordmånen skrapas av från ytan med naturvärdesklass 2 och appliceras ovanpå ytorna efter färdig modulering. På så vis följer både plantor och fröbank med. Alternativt eller vid behov kan man även komplettera genom att så in ängsfröblandningar.

Det är viktigt att jordmånen är av sådan karaktär att det inte ackumuleras näringsämnen från kringliggande åkermark. Det bör finnas ett stort inslag av grövre fraktioner minerogent material. För att bibehålla låg näringsbelastning vilket är avgörande för kärlväxtfloran föreligger även ett behov av att området hävdas, antingen genom slätter eller bete.

Många solitärbin behöver jord/sandblottor för bobygge vilket också bör återskapas på naturmarken. Lämpligen kan vallar eller mindre högar med lämpliga sydvända branter med blottor skapas inom naturmarken. Även dessa miljöer är i behov av återkommande skötsel för att säkerställa kontinuerlig förekomst av blottor utan vegetation.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?

Nej

Kommentar

Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att minimera detaljplanens konsekvenser för biologisk mångfald på fastigheten. Planförslaget innebär även att ett område som saknar skyddsstatus planläggs för natur och därmed får ett visst skydd. Planförslaget innebär att naturvärden påverkas men antas inte innebära en betydande påverkan.

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Planområdet ligger inom riksintresseområde för högexploaterad kust enligt 4 kap. 1 § Miljöbalken (MB). Riksintresset innefattar bland annat hela Skånes kustzon. Till skillnad från riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken finns inga registerblad där riksintressets kärnvärden specificeras. Utgångspunkten är istället vad som står direkt i lagtexten och huruvida föreslagen exploatering strider mot någon av bestämmelserna i 4 kap. 2-8 §§ miljöbalken, samt om den kan genomföras utan att det medför påtaglig skada på områdets natur- och kulturvärden. För det aktuella planområdet är 2, 3 och 5-8 §§ inte tillämpliga. Eftersom 4 § endast siktar på fritidshusbebyggelse är begränsningarna enligt denna paragraf inte heller tillämpliga. Eftersom förslaget inte innebär tätortsutveckling, utveckling av det lokala näringslivet eller utförande av anläggning som behövs för totalförsvaret är inte heller undantagsbestämmelsen enligt 4 kap. 1 § tillämpliga. Kvar står att pröva om förslaget kan innebära påtaglig skada på områdets natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 1 § andra punkten. Påtaglig skada avser sådana åtgärder som kan ha en bestående negativ inverkan på de skyddade intressena eller som tillfälligt kan ha en stor negativ inverkan på dessa. Bedömningen ska utgå från de samlade natur- och kulturvärdena i hela det geografiska området (se prop. 1997/98:45, del 2, s. 36)

Inom ett riksintresseområde enligt 4 kap. MB är inte nödvändigtvis hela området skyddsvärt ur ett nationellt perspektiv. Inom området kan det finnas mer eller mindre intressanta delområden. Till riksintressen enligt 3 kap. MB finns registerblad knutna där värdena pekats ut, men för riksintressena för 4 kap. saknas detta. I bedömningen har kommunen därför lutat sig mot skriften Skånes kustområden – ett nationallandskap (Länsstyrelsen Skåne, 2001).

I dokumentet Skånes kustområde, ett nationallandskap (Länsstyrelsen i Skåne 2001) har Länsstyrelsen beskrivit riksintresset längs Skånes kust, hur de tolkar bestämmelserna enligt miljöbalken och de redogör för identifierade värdekärnor inom riksintresseområdet. Den skånska kusten delas upp i nio delområden, där kustområdet mellan Trelleborg och Ystad utgör ett sådant. Inom delområdet finns en rad områden som beskrivs som särskilt värdefulla enligt internationella, nationella och regionala beslut. Dessa områden bildar värdekärnor i kustzonen. Planområdet ligger inte inom något sådant utpekade område. För de mer generella beskrivningarna av delområdet kan följande vara av relevans för planområdet.

För de samlade värdena inom delområdet framhävs strandområdet med strandvegetation, tidigare hävdade hedar, lövskogsdungar, åar och betesmarker hysa de största naturvärdena. Naturtyper med kontinuitet finns längs kusten i strandzonen och i en del ängs- och hagmarker. I de lägen där bebyggelsen inte påverkat är den strandnära vegetationen relativt välbehållen. Innanför strandområdet har betet upphört på många områden.

Kulturlandskapet präglas av skiftesreformerna men bär spår tillbaka till medeltid i bebyggelsestruktur och godsbyggnader. Ett antal gravar i markanta höjdlägen vittnar om längre kulturpåverkan och bidrar väsentligt till landskapsbilden.

Mellan Trelleborg och Mossbystrand finns ett slättlandskap som höjer sig någon kilometer in i landet med långa siktlinjer. Närmast kusten finns en strandvall där kustvägen går och innanför sänker sig landskapet i svackor speciellt kring vattendragen som bryter igenom åsbildningen vid utloppen. Längs kustvägen finns omfattande bebyggelse med luckor eller större öppna ytor där kontakten med havet bevarats. Sydkusten domineras av ett öppet och ganska flackt odlingslandskap med en smal strandzon. En markant strandvall finns längs hela sträckan och varierar mellan cirka 3-5 meter i väster. I det öppna odlingslandskapet blir gårdar, dungar, alléer och andra enstaka objekt mycket framträdande. Kyrkorna utgör tydliga landmärken.

Det går att finna spår från många olika tidsepoker i kulturlandskapet, vilket bidrar till förståelse av vår historia. Denna del av Söderslätt har varit bebott under mycket lång tid, vilket spår i landskapet i form av olika fornminnen vittnar om. Landskapet har sett en i det närmaste total omvandling från skog till produktiv jordbruksmark. Byarna ligger några kilometer in från kusten men har kulturhistoriskt tydliga kopplingar till kusten i form av fiskeläger och senare permanenta fiskelägen.

I dokumentet konstateras att delområdets natur- och kulturmiljövärden är koncentrerade till strandnära områden, vilket också gör dem lättillgängliga genom kustvägen. I det öppna odlingslandskapet beskrivs i dokumentet att det finns möjligheter att utveckla natur- och kulturvärden och därigenom öka tillgängligheten och attraktionskraften för turism. Kustzonen är delvis högt exploaterad av fritidsbebyggelse och kvarvarande friytor bör lämnas obebyggda nedanför kustvägen. Kompletteringar av strandnära bebyggelse bör företrädesvis ske inåt land och på ett sätt som väl anpassas till landskapsbilden. Nybebyggelse och förändring av bebyggelse i det öppna odlingslandskapet kan eventuellt ske i anslutning till by- och gårdsmiljöer med stor hänsyn till landskapsbild och kulturmiljövärden. Nya inslag i landskapet bör placeras i anslutning till vegetation och bebyggelse som gör dem mindre framträdande.

KOMMUNENS ÖVERSIKTSPLAN

I kommunens översiktsplan beskrivs riksintresset på ett likartat vis som i Länsstyrelsens beskrivning. Landskapet norr om Kustvägen präglas av ett småskaligt odlingslandskap där byarna ligger tätt och kyrkorna och gårdarna utgör tydliga landmärken i landskapet. Gislöv är en del av Söderslätt, där landskapets nyckelkaraktärer beskrivs enligt följande:

- *Flackt, böljande odlingslandskap med vida utblickar*
- *Synligt havsband*
- *Tätt liggande, småskaliga byar med gårdsmiljöer och låga gatehus längs med bygatan*

- *Kyrkor som blickfång och orienteringspunkt i landskapet*
- *Enskiftets spridda bebyggelsebild med friliggande gårdar och tillhörande vägnät som följde de uppkomna ägo gränserna*
- *Tätt placerade träd, tråddungar och växtlighet som omger gårdarna som skydd mot vind*
- *Pilevallar och alléer som gränsmarkörer och vägvisare i jordbrukslandskapet*
- *Monumentala gravhögar spridda i landskapet*

Tillkommande bostadsbebyggelse på landsbygden ska enligt översiktsplanen i huvudsak lokaliseras till befintliga byar. Ny bostadsbebyggelse ska anpassas till byarnas specifika bebyggelsestruktur vid komplettering och tillägg. Komplettering ska varsamt ske i "luckor" i bystrukturerna alternativt i bebyggelsens fortsättning utmed landsväg. Tydliga mellanrum mellan byar ska behållas. I och i anslutning till byarna ska jordbruksproduktionens långsiktiga intressen visas stor hänsyn. Vid in- och utfarterna till Gislöv finns enligt översiktsplanen förutsättningar för viss byggnation som kan samspela med riksintressets avsikter genom varsam placering och god gestaltning.

KÄRNVÄRDEN

Utifrån beskrivningarna ovan tolkar kommunen att kärnvärdena inom riksintressets delområde är:

- *Obebyggda ytor i det strandnära området med bevarad havskontakt från kustvägen*
- *Strandområdet med strandvegetation*
- *Tidigare hävdade hedar*
- *Lövskogsdungar*
- *Åar*
- *Betesmarker*
- *Tätt placerade träd, tråddungar, pilevallar och alléer*
- *Kulturlandskapet präglat av skiftesreformerna*
- *Tätt liggande byar*
- *Det öppna odlingslandskapet med långa siktlinjer*
- *Kyrkor som utgör blickfång*

Planens påverkan

Det aktuella planområdet utgörs av i huvudsak hårdgjord mark. Fastigheten är taxerad som industrifastighet och har tidigare nyttjats som sådan i sin helhet. Det aktuella planområdet ligger cirka 2,7 kilometer från kustlinjen och cirka 2,3 kilometer från kustvägen.

Av Länsstyrelsens beskrivning framgår att delområdets kärnvärden till stor del är knutna till de kustnära delarna och då särskilt söder om kustvägen. Kommunen delar i översiktsplanen denna bedömning. Avståndet till kusten och kustvägen är så stort att varken upplevelsen av eller tillgängligheten till de känsligaste delarna av riksintresseområdet påverkas om föreslagen exploatering genomförs.

Inom planområdet finns naturvärden som utifrån sin karaktär och Länsstyrelsens beskrivning inte bedöms utgöra ett kärnvärde inom riksintresseområdet. Naturvärdena bedöms dock som höga och saknar i dagsläget formella skydd, vilket gör dem sårbara. I planförslaget föreslås att cirka hälften av området planläggs som naturmark med kommunalt huvudmannaskap. Konkret innebär det att kommunen både får en skyldighet och rättighet att förvalta naturområdet, vilket skapar goda förutsättningar för att långsiktigt värna naturvärdena. Strukturen inom planområdet är anpassad för att området inte ska fragmenteras i mindre delområden. På så vis skapas ett stort, sammanhängande naturområde som bedöms vara gynnsamt för de naturvärden som finns inom området. Det bedöms finnas goda förutsättningar inom planområdet för att flytta på och återskapa de naturvärden som påverkas av föreslagen exploatering.

Planförslaget påverkar inte på ett negativt vis upplevelsen av det öppna odlingslandskapet, de långa siktlinjerna eller viktiga blickfång. Planområdet är som mest exponerat mot sin omgivning betraktat

söderifrån (se bilder på sidan 21), vilket innebär att det är där som området har störst påverkan på landskapsbilden. I förhållande till befintlig bebyggelse inom planområdet, som utifrån planförslaget förutsätts rivas, sträcker sig de nya byggrätterna betydligt kortare ut i det som upplevs som en del av det öppna landskapet. Den nya bebyggelsen har även lägre höjder än den befintliga. Bebyggelsen lokaliseras på ett samlat vis intill befintlig bebyggelse, vilket gör de nya byggnaderna mindre framträdande och kan bidra till att öka läsbarheten av byns gränser mot omgivande landskap. Planförslaget bedöms på så vis inte heller bidra till att gränserna mellan Gislöv och Gislövs läge suddas ut och påverka läsbarheten av orternas historiska koppling. Planområdet ligger strax söder om den geografiska avgränsningen för riksintresse kulturmiljövård, som utgör en värdekärna inom riksintresseområdet för den högexploaterade kusten. Kommunens bedömning är att den föreslagna exploateringen inte leder till en påtaglig skada på kulturmiljövårderna och upplevelsen av Gislövs kyrkby, vilket Länsstyrelsen delar i sitt samrådsyttrande.

Genom planmonopolet styr kommunen hur byggnadsbeståndet kan utvecklas i kommunen. Kommunen och i förlängningen överprövande myndighet kan således hantera till exempel en eventuell ökad efterfrågan på ny planlagd mark så att kumulativa effekter inte riskerar att leda till en påtaglig skada på riksintresset.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?

Ja

Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?

Nej

Kommentar

Planområdet bedöms inte utgöra en viktig del för de värden för naturvärden, friluftslivet eller kulturmiljön som gör delområdet inom riksintresse för högexploaterad kust unikt. Sammantaget bedöms planförslaget inte medföra en påtaglig skada på riksintresset för den högexploaterade kusten.

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturreсурter med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturreсурter med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattentillgångar)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Ej aktuellt.

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
<i>Planförslaget bedöms inte ha någon påverkan på materiella värden.</i>		

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477](#); [Information](#); [Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram](#); [Överskridanden av miljö kvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljö kvalitetsnorm för buller ([SFS 2004:675](#); [Åtgärdsprogram för omgivningsbuller](#); [Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassn.)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö ([SFS 2010:1341](#); [HVMFS 2012:18](#); [HVMFS 2012:18](#); statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Ej aktuellt

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Kommentar	<i>Planen bedöms inte medföra risker för människors hälsa eller för miljön.</i>	

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej
Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att utökad förfarande ska tillämpas?		Nej
Beskrivning	<i>Planen tas fram med utökad förfarande då den inte bedöms överensstämma med kommunens översiktsplan.</i>	
Är planen förenlig med andra planer?		
Beskrivning	<p>I gällande översiktsplan, Framtidens Trelleborg – Översiktsplan för orter och landsbygd 2028, är planområdet utpekad som jordbruksmark och som del av det sammanhängande brukslandskapet. Aktuellt område är i praktiken en industrifastighet, vilket den även är taxerad som, och har tidigare nyttjats för timmerförvaring och sågverksamhet. Marken hårdgjordes redan under 1960-talet och marken har inte nyttjats för odling sedan dess. Sågverksamheten medförde därtill att marken utsattes för föroreningar i form av arsenik och PHA. Marken sanerades under 2019 i samband med föreliggande planläggning och bedöms nu ej inneha föroreningsvärden som överskrider riktvärden. Marken bedöms inte utgöras av jordbruksmark.</p> <p>Planområdet är inte utpekad som något förtätnings- eller omvandlingsområde. Planförslaget bedöms således inte vara i enlighet med gällande översiktsplan.</p>	
Har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?		
Beskrivning	<i>Nej.</i>	
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Bedömning	<i>Planförslaget bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.</i>	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?			Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?			Nej
Bedömning	Planförslaget bedöms påverka naturvärden och kulturvärden. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar för att minska den negativa påverkan på biologisk mångfald och värna natur som i dagsläget saknar skyddsstatus. Planförslaget bedöms inte medföra en negativ påverkan på kulturvärden. Planområdet bedöms inte utgöra en viktig del för de värden för naturvärden, friluftslivet eller kulturmiljön som gör delområdet inom riksintresse för högexploaterad kust unikt. Planförslaget bedöms inte medföra en påtaglig skada på riksintresset för den högexploaterade kusten.		
Motiverat ställningstagande			
<p>Planförslaget bedöms påverka naturvärden och kulturvärden. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar för att minska den negativa påverkan på biologisk mångfald och värna natur som i dagsläget saknar skyddsstatus. Planförslaget bedöms inte medföra en negativ påverkan på kulturvärden. Planområdet bedöms inte utgöra en viktig del för de värden för naturvärden, friluftslivet eller kulturmiljön som gör delområdet inom riksintresse för högexploaterad kust unikt. Planförslaget bedöms inte medföra en påtaglig skada på riksintresset för den högexploaterade kusten.</p> <p>Den sammantagna bedömningen är att planförslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.</p>			

